

ISSN 1303-5290

ATATÜRK YOLU DERGİSİ

JOURNAL OF ATATÜRK YOLU

**Ankara Üniversitesi
Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü**

Ankara University
Institute of Turkish Revolution History

Güz / Autumn 2020

Sayı / Issue: 67

TEKNİK SEKRETER/TECHNICAL SECRETARY:

Sevinç AKTAŞ

Yönetim Yeri/ Place of Administration:

Yazışma Adresi/ Correspondence Address:

Ankara Üniversitesi

Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü

Gümüşdere Yerleşkesi, Gümüşdere Mah. Yavuz Sultan

Selim Bulvarı No: 8/6 Keçiören Ankara

ATATÜRK YOLU (ISSN 1303-5290)

Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü'nce yılda iki kez yayınlanan hakemli bir dergidir. Yaygın süreli bir yayındır.

The Journal of Atatürk Yolu is a peer-reviewed and scholarly periodical, published biannually by the Institute of Turkish Revolution History, Ankara University.

Dergi, TÜBİTAK ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı, ASOS (Akademia Sosyal Bilimler İndeksi) ve EBSCO tarafından taranmaktadır. Dergiye gönderilen yazı ve fotoğraflar iade edilmez. Bu dergide yayınlanan yazılardaki bilimsel içerik ve fikirler yazarlara aittir.

The journal is indexed by TÜBİTAK ULAKBİM, ASOS and EBSCO. The manuscripts and pictures sent to the journal can not be given back. The scientific content and ideas within an article belong to its author.

İncitaşı Sokak No:10 06510

Beşevler / ANKARA

Tel: 0 (312) 213 66 55

Basım Tarihi: 25.12.2020

ATATÜRK YOLU DERGİSİ / JOURNAL OF ATATÜRK YOLU

GÜZ/AUTUMN 2020

SAYI/ISSUE: 67

SAHİBİ ve GENEL YAYIN YÖNETMENİ/ OWNER AND EXECUTIVE EDITOR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü/ Responsible Redactor in Chief:

Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü adına

Prof. Dr. Temuçin F. ERTAN

EDİTÖR/EDITOR

Dr. Öğr. Üyesi Sedef BULUT (Ankara Üniversitesi)

EDİTÖR YARDIMCISI/CO-EDITOR

Dr. Çiğdem KILIÇOĞLU CİHANGİR (Ankara Üniversitesi)

YAYIN KURULU/EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Mesut ÇAPA (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Hakan UZUN (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Necdet AYSAL (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet Şamil GÜRER (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Çağla Derya TAĞMAT (Ankara Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Sedef BULUT (Ankara Üniversitesi)

DANIŞMA KURULU/ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Tülay ALİM BARAN (Yeditepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Recep BOZTEMUR (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)

Prof. Dr. Fevzi DEMİR (Mersin Üniversitesi)

Prof. Dr. Temuçin Faik ERTAN (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. George GAWRYCH (Baylor Üniversitesi, ABD)

Prof. Dr. İhsan GÜNEŞ (Anadolu Üniversitesi)

Prof. Dr. Neşe ÖZDEN (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Musa QASIMLI (Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan)

Prof. Dr. Mustafa YILMAZ (Hacettepe Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Roza ABDYKULOVA (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan)

BU SAYININ HAKEMLERİ/REFEREES OF THIS ISSUE

Prof. Dr. Semih AKTEKİN	(Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet ALTINTAŞ	(Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin AYIŞIĞI	(Beykent Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman BEYOĞLU	(Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mesut ÇAPA	(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mevlüt ÇELEBİ	(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeki ÇEVİK	(Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Rahmi ÇİÇEK	(Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Şerafettin Can ERDEM	(Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nejla GÜNAY	(Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail GÜVEN	(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Necdet HAYTA	(Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Ulvi KESER	(Girne Amerikan Üniversitesi, KKTC)
Prof. Dr. Zafer KOYLU	(Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Neşe ÖZDEN	(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali SARIKOYUNCU	(Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Esra SARIKOYUNCU DEĞERLİ	(Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Sadık SARISAMAN	(Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar SARISIR	(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Haluk SELVİ	(Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayten SEZER ARIĞ	(Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Enis ŞAHİN	(Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Serap TAŞDEMİR	(Amasya Üniversitesi)
Prof. Dr. Hakan UZUN	(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemal YAKUT	(Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Behçet Kemal YEŞİLBURSA	(Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Serhat YILMAZ	(Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Dr. Ümüt AKAGÜNDÜZ	(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Doç. Dr. Efdal AS	(Milli Savunma Üniversitesi)
Doç. Dr. Figen ATABEY	(Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi)
Doç. Dr. Resul BABAOĞLU	(Siirt Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim BOZKURT	(Mersin Üniversitesi)
Doç. Dr. Fevzi ÇAKMAK	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Sabit DOKUYAN	(Düzce Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet Emin ELMACI	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Ufuk ERDEM	(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. İsmail EYYUPOĞLU	(Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Şarika GEDİKLİ BERBER	(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. Alev GÖZCÜ	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Şevki KIRALP	(Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC)
Doç. Dr. Feyza KURNAZ ŞAHİN	(Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Doç. Dr. Barış METİN	(Uşak Üniversitesi)
Doç. Dr. Esra ÖZSÜER	(İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Volkan PAYASLI	(Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Çağla Derya TAĞMAT	(Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Esmâ TORUN ÇELİK	(Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. Fatih TUĞLUOĞLU	(Aksaray Üniversitesi)
Doç. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA	(Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. İdris YÜCEL	(Hacettepe Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Yavuz ÖZGÜLDÜR	(TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Zekeriya TÜRKMEN	(İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Dr. Yunus KOBAL	(Hacettepe Üniversitesi)

Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü

ATATÜRK YOLU DERGİSİ

Ankara University Institute of Turkish Revolution History

JOURNAL OF ATATÜRK YOLU

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Makaleler / Articles

- Osman AKANDERE; Enver Paşa'nın Avrupa Cephelerine Türk Birliklerini Gönderme Kararına Alman Komutanlarının Yaklaşımları
Attitudes of German Commanders Concerning the Decision of Enver Pasha About Sending Turkish Troops to European Fronts..... 1
- Erol AKCAN; Enver Paşa'nın Londra Ziyareti (1910)
Enver Pasha's Visit to London (1910)..... 25
- Necdet AYSAL; Osmanlı Donanma Cemiyeti'nin Sosyal ve Kültürel Çalışmalarına Bir Örnek: Osmanlı Denizcilik Yurdu
An Example of the Social and Cultural Studies of the Ottoman Navy Society: Ottoman Shipping Dormitory 41
- Mesut ÇAPA; Devlet Merkezinin İnşa Sürecinde Ankara Şehreminliği ve Şehreminleri (1924-1930)
Ankara Şehreminliği (Municipality) and Şehremins (Mayors) During the Construction Process of the State Center (1924-1930) 75
- Umut DERE; Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Eski Başkentte Yeni Rejimin İlk Sembolü: Sarayburnu Atatürk Heykeli
The First Symbol of the New Regime in the Old Capital in the First Years of the Republic: The Statue of Ataturk in Sarayburnu 117

Mehmet Akif ERDOĞRU; Azerbaycanlı Türkçü ve Eğitimci Efendizade Mehmet Şerif'in Not Defteri ve Azerbaycan Hükümetini Kuranlar ile İlgili Görüşleri <i>Azerbaijani Turkist and Pedagogue Efendizade Mehmet Şerif's Notebook and His Political Opinions About the Azerbaijan Republic of 1918</i>	143
Temuçin Faik ERTAN - Merve Cemile SÖNMEZ; İtalya Kralı III. Vittorio Emanuele ve Ailesinin Rodos Ziyareti ve Yankıları <i>King of Italy III. Vittorio Emanuele and His Family's Visit to Rhodes and Its Reflections</i>	195
Ayşe ERYAMAN; Darbe Girişimleri Esnasında Kitle İletişim Araçlarının Rolüne Bir Örnek: Talat Aydemir Olayı ve Radyo <i>An Example of the Role of Mass Media During Coup Attempt: Talat Aydemir Incident and Radio</i>	215
Salim GÖKÇEN; İki Darbe Arası Türk Demokrasisi (1961-1980) <i>Turkish Democracy Between Two Military Coups (1961-1980)</i>	241
Ahmet GÜLEN; Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün İlk Yurt Gezisi ve Yankıları <i>President İsmet İnönü's First Nationwide Trip and Its Echoes</i>	265
Ramazan Erhan GÜLLÜ; Mondros Mütarekesi Sonrası İstanbul'a Dair Rum/Yunan Taleplerine Türk Kamuoyunun Tepkisi <i>The Reaction of the Turkish Public Opinion on the Rum/Greek Requests Regarding Istanbul After the Mudros Armistice</i>	289
Necdet HAYTA - Özlem YILDIRIM; Demokrat Parti İktidarının İlk Dönemi ve Refik Koraltan (1950-1954) <i>The First Period of Democrat Party Power and Refik Koraltan (1950-1954)</i> ...	323
Bilge KARBI; İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Milli İktisat Siyaseti Ekseninde Almanya'nın Osmanlı Nüfuz Politikası <i>The Influence Policy of Germany to Ottoman Empire on the Scope of National Economy Policy of the Committee of Union and Progress</i>	347
Olca ÖZKAYA DUMAN; Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Yüzüncü Yılında Tek ve Çok Partili Dönemde Kadın Temsiliyetinin Karşılaştırmalı Analizi (1935-1960) <i>On Turkish Grand National Assembly's Centenary; Comparative Analysis of Women's Representation in the Single and Multi-Party Period (1935-1960)</i>	369

Sadık SARISAMAN; Trabzon'un İlk Kadın Milletvekili Seniha Hızal'ın TBMM'deki Faaliyetleri <i>Activities of the First Woman Deputy of Trabzon Seniha Hızal in the Grand National Assembly of Turkey</i>	403
Bige SÜKAN; Atatürk Döneminde Türkiye'de Laikliğin Gelişimine İlişkin Fransız Değerlendirmeleri <i>French Evaluations on the Development of Laicism in Turkey During Atatürk's Period</i>	429
İhsan TAYHANİ; Mustafa Kemal Atatürk'ün Ekonomide Tam Bağımsızlık Anlayışı ve Üretim Heyecanı <i>Mustafa Kemal Atatürk's Concept of Full Independence in Economy and Production Enthusiasm</i>	469
Elif TÜRKİSLAMOĞLU; 1960'lı Yıllar Türk Düşünce Hayatında Kurtuluş Savaşı'nın Anti-Emperyalist Niteliğine İlişkin Tartışmalar <i>The Disputes in Turkish Thought in 1960s Concerning the Anti-Imperialist Characteristic of the War of Liberty</i>	507
Sayim TÜRKMAN; Birinci Dünya Savaşı'nda Sarıkamış Muharebeleri (22 Aralık 1914 – 10 Ocak 1915) <i>Sarıkamış Battles in the First World War (December 22, 1914 - January 10, 1915)</i>	533
Eleştiriye Cevap / Response to Critique	
Ali Ulvi ÖZDEMİR; Erol Akcan'ın Reddiyesine Reddiye	575

